

PARTICULARITĂȚILE SISTEMULUI BANCAR ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Introducere

În epoca contemporană locul și rolul bancilor în economie este foarte mare, activând ca intermediar principal în relația economiei- investiții, relație hotărâtoare în creșterea economică. Banca este o instituție (unii autori o numesc “întreprindere”) ce are dreptul (prin obținerea unei licențe speciale) de a păstra banii persoanelor fizice și ai agenților economici (și a-i întoarce la prima cerere a acestora), de a crea moneda scripturală și de a acorda credite. Banca este organizația responsabilă de reglementarea circulației banilor în țară. Dacă însă facem abstracție de rolul deosebit al băncii în activitatea economică, banca este o “întreprindere” ce urmărește scopul obținerii unui profit, adică activitatea bancară reprezintă o afacere ca oricare alta. Totuși banca este o întreprindere specifică, ce acordă celorlalți agenți economici anumite servicii financiare. Banca este un element, “o verigă” a unui întreg sistem de instituții bancare și financiare, ierarhizate după anumite principii. Despre mărimea acestui sector ne vorbește și faptul că în sistemul bancar sunt angajate 3-5% din forța de muncă ocupată. Voi trage concluzii referitoare la Rolul și structura sistemului bancar, după care în capitolele următoare vom analiza particularitățile sistemului bancar în Republica Moldova și anume: Analiza situației actuale a sistemului bancar al Republicii Moldova, structura și evoluția, capitalul bancar. Vom încerca atunci să înțelegem analiza în dinamică a principalilor Indicatori de Stabilitate Financiară în Republica Moldova și ce a influențat asupra unei dezvoltări semnificative în sectorul bancar autohton.

**În acest referat voi vorbi despre
“Particularitățile sistemului bancar în Republica
Moldova”. Scopul cercetării este:**

**➤ Să descifrez situația actuală a sistemului
bancar al Republicii Moldova**

PARTICULARITĂȚILE SISTEMULUI BANCAR ÎN REPUBLICA MOLDOVA

- **Să mă informez în privire cu structura și evoluția lui.**
- **Să înțeleg specificul sistemului bancar în economia națională.**

1.Capitol

Rolul și structura sistemului bancar

Sistemul bancar contemporan include trei elemente de bază: Banca Centrală sau (Banca de emisie), băncile comerciale și instituțiile financiar-creditare specializare, care cuprind atât organizații bancare, cât și nebancale.

- 1) Banca Centrală sau de emisie, numită în unele țări “Banca Națională”, în altele “Banca de Stat”, în Marea Britanie “Banca Angliei”, iar în SUA “Sistemul Federal de Rezervă”, este o instituție de stat și, într-un fel, “Banca băncilor”. Ea elaborează politica monetară și este responsabilă de emiterea banilor și de stabilitatea monedei naționale.
- 2) Băncile comerciale, cel de-al doilea element al sistemului bancar contemporan, deține locul principal, ca pondere, în sistemul bancar. Denumirea de „comercială” a apărut în secolul al XVII-lea, când băncile deserveau, în principal, comerțul. Primele bănci au luat ființă în Italia (secolul al XV-lea), apoi la Amsterdam și Londra. Inițial, băncile erau niște simpli comercianți, care se ocupau cu vinderea și cumpărarea banilor. În lumea contemporană, băncile s-au transformat în niște “magazine universale financiare”, care acordă o gamă largă de servicii financiare și deservește toate tipurile de întreprinderi, fie acestea industriale, comerciale sau agricole.

PARTICULARITĂȚILE SISTEMULUI BANCAR ÎN REPUBLICA MOLDOVA

La începutul anului 2006, în Republica Moldova activau 15 bănci comerciale. Cele mai mari bănci erau: Moldova Agroindbank (mărimea activelor-3,7 mlrd.lei), Banca de Economii (3,4 mlrd.lei), Victoriabank (2,08 mlrd.lei) și Moldincombank (1,8 mlrd.lei). A fost deschisă și o reprezentanță a cunoscutei bănci austriece Raiffeisen Bank. Sistemul bancar moldovenesc are un caracter similar cu sistemele bancare existente în Statele Uniunii Europene. Aceasta înseamnă că toate instituțiile bancare pot efectua orice tip de activitate și presta orice servicii clienților lor. În anul 2006, capitalul social al băncilor din Republica Moldova era format din mijloacele investitorilor autohtoni și ale celor străini, în proporție de aproximativ 40% și, respectiv, 60%. Printre investitorii străini sînt bănci din: România, Grecia, Rusia, Cipru, SUA, Elveția, Israel, Marea Britanie, Germania, Belgia, Austria.

3) Instituțiile financiare specializate au o componentă destul de eterogenă, incluzînd: a) organizații bancare, b) organizații financiare nebancare. Din prima categorie fac parte: băncile investiționale, băncile de comerț exterior, băncile ipotecare (care acordă credite pe termen lung, acceptînd în calitate de gaj proprietăți imobiliare, de regulă, pămînt), casele de economii (care sînt un tip de bănci ce mobilizează disponibilități bănești neînsemnate ale populației). Din instituțiile financiare specializate nebancare fac parte societățile de asigurări și fondurile de pensii.

Societățile de asigurări. În momentul apariției lor, aceste societăți îndeplineau doar funcția de a asigura agenților economici și persoanelor fizice pierderile cauzate de anumite situații imprevizibile. Primele operațiuni de asigurare, efectuate încă în Evul Mediu au avut ca obiect comerțul maritim, care pe atunci era însoțit de o mulțime de riscuri. Treptat, aria de acordare a serviciilor de asigurare s-a lărgit, cuprinzînd asigurarea în caz de incendiu, furt, diferite calamități naturale (secetă, inundații, cutremure de pămînt, grindina etc.), accidente rutiere, risc de boală, alte riscuri.

PARTICULARITĂȚILE SISTEMULUI BANCAR ÎN REPUBLICA MOLDOVA

După cel de al doilea război mondial, societățile de asigurări, acumulând sume uriașe de bani, au început să îndeplinească și niște funcții proprii băncilor comerciale, cum ar fi: acordarea de împrumuturi bănești și procurarea hârtiilor de valoare emise de stat. În fosta URSS, pe teritoriul RSS Moldovenești funcționa doar o singură societate de asigurare, numită „Gosstrah”. În prezent, activează o mulțime de societăți de asigurare, inclusiv cu participarea firmelor străine, cum ar fi: QBI-ASITO, Delta etc. Fondurile de pensii sau fondurile asigurării sociale îndeplinesc, de asemenea unele funcții proprii cândva doar băncilor comerciale.

1.1 SUBCAPITOL

Funcțiile instituțiilor din sistemul bancar

Chiar din momentul apariției lor, băncile au îndeplinit și îndeplinesc două categorii de funcții: a) active; b) pasive. Cea mai importantă funcție activă constă în acordarea de împrumuturi celor care le solicită și sînt capabili să le întoarcă cu o dobîndă oarecare. Principala funcție pasivă este și ea simplă și constă în mobilizarea și păstrarea economiilor persoanelor fizice și juridice. Totuși funcțiile băncilor diferă mult de la o categorie la alta de bănci și instituții creditar- financiare.

A. Banca Centrală (de Stat, Națională etc.) îndeplinește un șir de funcții specifice, cele mai importante dintre ele fiind:

- 1) Funcția de emisie. Această funcție constă în „fabricarea” și punerea în circulație a bancnotelor și a monedei divizionare. Prin această funcție, Banca Centrală asigură reglementarea cantității de bani

PARTICULARITĂȚILE SISTEMULUI BANCAR ÎN REPUBLICA MOLDOVA

necesare pentru funcționarea normală a economiei, influențând în mod nemijlocit dinamica ratei dobânzii.

- 2) Funcția de elaborare a „regulilor de joc” pentru celelalte instituții creditar-financiare și de supraveghere a activității acestora.
- 3) Funcția de acumulare și de păstrare a fondurilor de rezervă obligatorii ale băncilor comerciale. Fiecare bancă comercială este obligată să creeze un fond de rezervă proporțional cu mărimea depozitelor sale, fond care se păstrează pe un cont special al Băncii Centrale.
- 4) Funcția de acordare a creditelor și de păstrare a banilor guvernului. Mijloacele bănești ale organelor de stat se acumulează și se păstrează pe conturile speciale ale Băncii Centrale, care îndeplinește, în numele acestor organe, toate operațiunile necesare. Tot Banca Centrală acordă statului împrumuturi sub formă de credite.
- 5) Funcția de prevenire a falimentării băncilor comerciale și de asigurare a stabilității sistemului bancar în totalitatea sa.
- 6) Elaborarea și gestionarea politicii monetare și valutare a țării.

În Republica Moldova, Banca Centrală este numită „Banca Națională a Moldovei” (BNM). Ea activează independent de autoritățile executive ale statului, fiind responsabilă de acțiunile sale în fața parlamentului. Obiectivul principal al BNM este de a realiza și a menține stabilitatea monedei naționale.

B. Băncile comerciale îndeplinesc mai multe funcții, principalele dintre ele fiind:

- 1) Mobilizarea capitalurilor bănești inactive și transformarea lor în capital de împrumut. Bani păstrați „la ciorap” “nu pot avea copii”, adică nu cresc în valoare. Băncile comerciale mobilizează (“adună”) sumele de bani disponibile, le string și le folosesc în scopul dezvoltării economiei.

PARTICULARITĂȚILE SISTEMULUI BANCAR ÎN REPUBLICA MOLDOVA

- 2) Acordarea de resurse bănești agenților economici care au nevoie de bani pentru lansarea unei afaceri oarecare, lărgirea producției, alte scopuri.
- 3) Efectuarea plăților și a decontărilor între diferiți agenți economici.
- 4) Efectuarea operațiunilor cu hârtiile de valoare și vânzarea-cumpărarea de valută.

Profitul bancar brut reprezintă diferența dintre dobânzile (comisioanele) încasate de la cei cărora banca le împrumută bani și dobânzile pe care banca le plătește pentru banii păstrați, adică pentru serviciile pasive. Dacă din profitul bancar brut se scad cheltuielile legate de întreținerea și gestionarea băncii, impozitele și alte plăți obligatorii, partea rămasă constituie profitul net al băncii. Judecând după salariile lucrătorilor din sistemul bancar (salariul mediu al unui lucrător bancar în Republica Moldova este de peste cinci ori mai mare decât salariul mediu pe economie), activitatea bancară este deosebit de rentabilă.

2.CAPITOL

Capitalul bancar

Bancile trebuie să îndeplinească o cerință minimă de capital. Capitalul reprezintă drepturile detinatorului de capital la banca. El este reprezentat în balanță, în principal, prin valoarea stocului, a surplusului și a cistigurilor reținute. Necesitatea capitalului bancar este indiscutabilă și se referă în primul rând la mijloacele alocate de către fondatorii băncii și este compus, în general, de capital acționar, rezerve și profit nerepartizat.

Funcțiile principale ale capitalului sunt:

- *de protecție*, presupune posibilitatea achitării în cazul lichidării băncii și tot odată presupune menținerea solvabilității băncii prin intermediul rezervelor ce permit asigurarea activității băncii, chiar și în condiții de apariție a unor pierderi.

PARTICULARITĂȚILE SISTEMULUI BANCAR ÎN REPUBLICA MOLDOVA

- *Operativa*, consta in alocarea resurselor in vederea procurarii activelor necesare la etapa initiala a formarii bancii, este utilizata mai tirziu pentru asigurarea continuitatii bancii.
- *De reglementare*, se refera la posibilitatea de influentare de catre autoritati de a fixa cerinte fata de marimea capitalului bancii, determinind prin aceasta un raport intre capital si totalitatea operatiunilor ce le poate efectua banca.

Conform economistului Piter Rouse capitalul indeplineste functiile:

- Mijloc de asigurare a bancilor contra falimentului
- Asigura mijloacele necesare pentru crearea, organizarea functionarea bancii
- Capital este un barometru al nivelului de crestere a bancii.

In pasivul bilantului se refera toate sursele de formare a rezervelor bancare, ce sunt acumulate si utilizate in efectuarea operatiunilor active (activitati profitabile). Mijloacele proprii ale bancilor reprezinta totalitatea fondurilor ce asigura o independenta economica si o stabilitate a functionarii bancii. Aceste mijloace proprii sunt constituite din fondul statutar, fondul de rezerva, fondul de reevaluare a mijloacelor fixe, profitul nerepartizat din perioadele curente si precedente. Capitalul bancar e constituit din capitalul statutar compus din actiuni simple, privilegiate, surplus de capital si beneficiu nerepartizat. O alta sursa sunt obligatiunile pe termen lung, alcatuite din imprumuturi subordonate, note capitale si obligatiuni, alte hirtii de valoare achitate din rezultatul vinzarii actiunilor, rezerve compuse din rezerve pentru cheltuieli neprevazute, pentru plate dividendelor pentru acoperirea pierderilor etc. Rezervele bancare pot fi formate in mod obligatoriu (prin legislatie, acte normative adoptate de institutii autorizate) si la initiativa bancii.

Functiile, rolul, marimea capitalului propriu al bancilor au un specific aparte in comparatie cu alte domenii ale economiei. Acest specific al activitatilor bancare este influentat de calitatea de intermediar al bancii pe piata financiara care atrag sume mari de capital sub forma de depozite ale agentilor economici a persoanelor fizice si institutiilor de stat, precum si asigura o gestiune eficienta a acestor resurse, pastrarea acestora acordind totodata servicii specializate asigurind deponentilor un profit sub forma de dobinda pentru capitalul depus.

PARTICULARITĂȚILE SISTEMULUI BANCAR ÎN REPUBLICA MOLDOVA

3.CAPITOL

Sistemul bancar al Republicii Moldova

Trecerea Republicii Moldova de la sistemul economic administrativ si de comanda la sistemul economic, bazat pe relatiile de piata, eficacitatea si vitalitate caruia au fost demonstrate de practica mondiala de gospodarire a tarilor inalt dezvoltate din punct de vedere industrial in mare parte depinde de rezolvarea, in interesele omului si dezvoltarii societatii, a unui complex intreg de probleme economice, sociale, politice etc care asigura in mod adecvat legatura dintre producator si consumator.

In realizarea practica a masurilor necesare indreptate spre crearea conditiilor si premizelor de dezvoltare a relatiilor de piata, un rol preponderent il are sistemul bancar, care este unul dintre elementele de baza ale infrastructurii de piata.

In conformitate cu legea Republicii Moldova, sistemul bancar al Republicii Moldova include: banca nationala a Moldovei, bancile comerciale si alte institutii de creditare. Notiunea de institutii creditare cuprinde persoanele juridice si fizice, care efectueaza fiecare in parte operatiuni bancare conform licentei eliberate de banca nationala a Moldovei.

Astfel, in prezent in Republica Moldova dupa analogia altor tari ca SUA, Marea Britanie, Germania, Austria este creat un sistem bancar de doua niveluri. Primul nivel il constituie banca nationala de stat a

PARTICULARITĂȚILE SISTEMULUI BANCAR ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Moldovei, care este banca centrala in Republica. Ca un organ unic de emisie a statului, banca nationala a Moldovei determina politica monetara, creditara, valutara si supravegheaza ca ea sa fie realizata in viata, crecum si asigura un control viguros asupra activitatii celorlalte banci. Banca nationala isi prezinta darile de seama numai in fata Parlamentului Republicii Moldova si isi infaptuieste activitatea sa in conformitate cu legea Republicii Moldova "cu privire la Banca Nationala de Stat a Moldovei" fiind independenta, in actiunile sale, de organele executive.

Nivelul al doilea al sistemului bancar din Republica il constituie bancile comerciale, care realizeaza nemijlocit deservirea creditara si de contare a intreprinderilor si a populatiei. In afara de aceasta, bancile comerciale pot efectua si alte operatiuni bancare, care nu contravin legislatiei in vigoare din Republica Moldova si care sunt prevazute in statutele lor. In particular, e vorba de astfel de operatiuni precum tinerea conturilor clientului si ale bancii de corespondenta, emiterea documentelor de plata si a hirtiilor de valoare, eliberarea cautiunilor, garantiilor si altor obligatiuni pentru persoanele terte, care prevad executarea lor in forma baneasca, procurarea drepturilor de cerere de a livra marfuri si a presta servicii, asumarea riscurilor de executare a acestor cereri si incasarea acestori cereri (factoring).

In legislatia bancara adoptata in 1991, luindu-se in considerare experienta bancara mondiala si-au gasit reflectarea noile abordari a chestiunilor de reglementare a circulatiei monetare si, in general, a activitatii bancare. Aceasta legislatie determina metodele dirijarii de stat a relatiilor monetar creditare si expune bazele juridice ale modelului nou de reglementare monetar-creditara a economiei si metodelor economice de control asupra activitatii bancilor comerciale din Republica, stipuleaza regulamentele principale de efectuare a operatiunilor bancare si principiile de concepere a sistemului bancar in Republica Moldova. Perfectionarea metodelor de dirijare a circulatiei monetare in Republica Moldova de catre banci are ca premiza restructurarea radicala a sistemului bancar, care se bazeaza pe principiul de egalitate a producatorilor de marfuri in particular si a bancilor independente. In legatura cu aceasta putem mentiona ca in Republica are loc un proces de

PARTICULARITĂȚILE SISTEMULUI BANCAR ÎN REPUBLICA MOLDOVA

creare în baza cotelor de participare a diferitor structuri bancare comerciale.

Prin activitatea lor, bancile comerciale contribuie la accelerarea trecerii la relațiile de piață, în particular, prin aceea că o dată cu organizarea lor se reduce monopolismul și ia naștere concurența în activitatea bancară. Anume datorită acestui fapt sistemul bancar din Republica Moldova a devenit una dintre primele verigi a economiei, unde în mod real se înfăptuiește demonopolizarea, iar organizarea bancilor comerciale în aceste sisteme este un prim pas spre crearea pieții monetare.

Sarcinile principale ale băncii naționale și funcția ei ca bancă centrală a Republicii Moldova sunt următoarele:

- asigurarea stabilității, unității monetare naționale
- întărirea unității monetare naționale
- organizarea și realizarea emisiilor de bani
- elaborarea și traducerea în viață a politicii în domeniul circulației monetare, valutare și de creditare
- controlul asupra lichidității și procesului de creditare a bancilor comerciale
- controlul asupra activității bancilor în conformitate cu actele normative
- oferirea împrumuturilor statului și păstrarea tezaurului național

Banca națională de stat poate să stabilească normativel minimale ale mijloacelor proprii în bănci, luând în considerare creditele și investițiile oferite, pasivele băncii, alte articole din balanță.

În ultimul timp în sistemul financiar bancar din Republica Moldova sub influența trecerii economiei republicii la relația de piață au loc schimbări calitative în veriga a doua a lui, care se caracterizează prin creșterea numărului de bănci comerciale. Odată cu creșterea numărului de bănci comerciale are loc procesul de concentrare a capitalului bancar.

Operațiunile valutare între participanții pieții valutare nu sunt posibile fără schimbul de valută și determinarea proporției lui. Prin schimbul unei valute pe alta se subînțelege procurarea și vânzarea valutei străine contra valutei naționale, iar proporțiile lor se stabilesc prin cotarea valutare. Banca națională efectuează cotarea oficială a valutelor pe teritoriul Republicii Moldova. Cotarea valutei străine în numerar se

PARTICULARITĂȚILE SISTEMULUI BANCAR ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Infaptuiește de către bancile comerciale și casele valutare de schimb, stabilindu-se cursul de cumpărare și cursul de vânzare în funcție de cererea și oferta. În condițiile economiei de piață bancile devin centre de reglementare economică, trebuie să cunoască situațiile-cheie în stimularea producției. Având la dispoziție resurse bănești mari, repartizându-le în interesele întreprinderilor și ramurilor economiei naționale, bancile, organizând procesele de circulație și creditare, accelerează dezvoltarea socială, contribuie la stabilitatea economică a societății. În scopul rezolvării problemelor economice interne bancile trebuie să activeze lucrul său în direcția schimbului internațional, creării de către ele a unei largi rețele de relații de corespondență cu bancile altor state, participării în sistemul de decontări clearing. În prezent activitatea instituțiilor financiare bancare suferă schimbări radicale legate de schimbarea condițiilor economice manifestate prin largirea sferelor de "aplicare" a banilor, formarea pieții hirtiiilor de valoare, posibilitatea de varsare a banilor în imobil, producție, comerț, schimbarea structurii prețurilor, ofertei marfurilor și serviciilor și corespunzător și a structurii cheltuielilor populației, creșterea cererii la credit.

Pentru dezvoltarea cu succes a legăturilor economice externe, în republică este format sistemul de reglementare financiar, valuta ce include: Banca Națională a Moldovei, care efectuează rapid operații valutare creditare, precum și rețeaua băncilor comerciale, autorizate de Banca Națională a Moldovei să efectueze operațiuni valutare. În legătură cu creșterea cererii populației și a persoanelor juridice în efectuarea operațiunilor cu valuta străină, în deservirea activității economice externe clienților băncii, acumularea și repartizarea resurselor valutare în republică, bancile în baza licenței generale efectuează următoarele feluri de operațiuni:

- deschiderea și ținerea conturilor valutare ale persoanelor juridice, conturilor curente și depunerilor în valuta străină ale cetățenilor care locuiesc pe teritoriul Moldovei, ale cetățenilor străini și persoanelor fără cetățenie
- procurarea, vânzarea și operații încasă cu mijloace de plată în valuta străină (în numerar), documente bancare de plată, cecuri de călătorie, acreditive de călătorie și altele

PARTICULARITĂȚILE SISTEMULUI BANCAR ÎN REPUBLICA MOLDOVA

- procurarea de la organizatii si cetateni si vinzarea catre ei a valutei straine in numerar, care se afla la conturi si depuneri
- efectueaza decontari la operatiile de export si import ale clientilor in valuta straina in forma de acreditiv documentar, incaso, transfer bancar si alte operatii

Bancile din Republica Moldova sunt preocupate de atingerea standartelor bancare internationale, in scopul recunoasterii de catre comunitatea bancara internationala si de catre clienti, ca banci cu un bun renume.

3.1 SUBCAPITOL

Analiza situației actuale a sistemului bancar al Republicii Moldova

Sistemul bancar al RM este constituit din două nivele: Banca Națională a Moldovei (nivelul I) și băncile autorizate de BNM (nivelul II). La rândul lor, din băncile autorizate de BNM, fac parte băncile în care statul are participațiuni, bănci cu proprietate privată, băncile aflate în proprietate străină, sucursalele băncilor străine. Pe piața bancară autohtonă, desfășoară activitate și o reprezentanță a băncii străine, activitatea căreia, conform actelor normative în vigoare, nu necesită autorizarea băncii central.

La finele anului 2006, în Republica Moldova, funcționau 15 bănci comerciale, inclusive două sucursale ale băncilor străine. Numărul total de instituții bancare, la situația din 31.12.2006, a constituit 966, dintre care 227 filiale și 739 reprezentanțe.

3.2 SUBCAPITOL

PARTICULARITĂȚILE SISTEMULUI BANCAR ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Particularitățile funcționale ale Băncii Naționale a Moldovei

Banca Națională a Moldovei a fost înființată în anul 1991 prin decretul președintelui Republicii Moldova din 4 iunie 1991 “Cu privire la Banca Națională a Moldovei” conform căreia Banca Republicană din Moldova a Băncii de Stat a URSS a fost reorganizată în Banca Națională a Moldovei. La 11 iunie 1991 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea cu privire la Banca Națională de stat a Moldovei, iar la 12 iunie 1991 Legea cu privire la bănci și activitatea bancară. Astfel, aceste bănci legislative au pus fundamentul sistemului bancar din Moldova.

La momentul actual Banca Națională a Moldovei activează în baza Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei Nr.548-XIII din 21.07.95

Obiectivul fundamental al Băncii Naționale este asigurarea și menținerea stabilității prețurilor. Fără prejudicierea obiectivului său fundamental, Banca Națională promovează și menține un sistem financiar bazat pe principiile pieței și sprijină politica economică generală a statului.

Banca Națională are următoarele atribuții de bază:

- a) stabilește și implementează politica monetară și valutară în stat;
- b) acționează ca bancher și agent fiscal al statului;
- c) întocmește analize economice și monetare și în baza lor adresează Guvernului aduce rezultatele analizelor la cunoștința publicului;
- d) autorizează, supraveghează și reglementează activitatea instituțiilor financiare;
- e) acordă credite băncilor;
- f) supraveghează sistemul de plăți în republic și facilitează funcționarea eficientă plăți interbancare;
- g) activează ca organ unic de emisiune a monedei naționale;
- h) stabilește, prin consultări cu Guvernul, regimul cursului de schimb al monedei;
- i) păstrează și gestionează rezervele valutare ale statului;

PARTICULARITĂȚILE SISTEMULUI BANCAR ÎN REPUBLICA MOLDOVA

- j) în numele Republicii Moldova își asumă obligații și execută tranzacțiile participarea Republicii Moldova la activitatea instituțiilor publice internaționale în domeniul credit și monetar în conformitate cu condițiile acordurilor internaționale;
- k) întocmește balanța de plăți a statului;
- l) efectuează reglementarea valutară pe teritoriul Republicii Moldova.

Cooperarea internațională a Băncii Naționale

- 1) Banca Națională reprezintă Republica Moldova la întrunirile, consiliile și organizațiile interguvernamentale în problemele politicii monetare, autorizării activității bancare, în problemele controlului bancar și în alte probleme ce țin de competența ei.
- 2) Banca Națională poate acorda servicii bancare instituțiilor guvernamentale, financiare și bancare străine, precum și organizațiilor internaționale publice, la care Banca Națională sau Republica Moldova participă.
- 3) Banca Națională poate participa la organizații internaționale, care urmăresc scopul de a obține stabilitatea financiară și economică prin intermediul cooperării internaționale.
- 4) În limita împuternicirilor sale, Banca Națională ca agent al Republicii Moldova poate să-și asume obligații și să execute tranzacții ce țin de participarea Republicii Moldova în organizațiile internaționale. Banca Națională este formată din departamente, direcții, servicii și alte subdiviziuni și este condusă de Consiliul de administrație.

În prezent, sistemul bancar al Republicii Moldova cuprinde:

- Banca Națională a Moldovei
- 15 bănci comerciale (Agroindbank, Moldindconbank, Victoriabank, Universalbank, Investprivatbank, Energbank, Eximbank, Fincombank, Unibank, Comertbank, Mobiasbank, Banca de Economii a Moldovei, Banca Socială, filiala Băncii Comerciale Romane, Eurocreditbank.

Progresele care au avut loc în sistemul bancar al Republicii Moldova pe parcursul a 10 ani de activitate sunt următoarele:

PARTICULARITĂȚILE SISTEMULUI BANCAR ÎN REPUBLICA MOLDOVA

1. **Concurența**- care a jucat un rol important pe piața bancară a republicii fiind un accelerator al performanțelor și creșterii economice în ansamblu.
2. **Schimbările legislative**- au fost foarte importante în vederea îmbunătățirii operațiunilor bancare.
3. **Automatizarea și informatizarea** – au determinat lărgirea considerabilă a spectrului produselor bancare oferite.
4. **Învățământul și instruirea profesională** – deschiderea Colegiului financiar – bancar în 1992 și a facultății ‘Bănci și Burse de Valori’ din cadrul Academiei de Studii Economice din Moldova, organizarea și petrecerea de către Centrul Financiar-Bancar și Asociația Băncilor din Moldova a diferitor cursuri și specializări atât în țară cât și peste hotare.

În vederea continuării dezvoltării sistemului bancar există câteva elemente de progress care au fost și vor fi aplicate și vor avea o influență semnificativă:

- Schimbările legislative și standardele internaționale sunt foarte importante pentru îmbunătățirea operațiunilor bancare, racordarea legislației la standardele internaționale în vederea integrării sistemului bancar al Moldovei în sistemul financiar – bancar internațional cât și optimizarea calității manageriale, operațiunilor de decontări internaționale și minimizarea riscurilor.
- Racordarea SOFT –ului și automatizării bancare la standardele europene și internaționale prin efectuarea decontărilor în termeni reali de timp, serviciile client – banca, diversificarea operațiunilor cu carduri bancare internaționale și emiterea cardurilor locale, operațiunile cu cecurile de călătorie.

4.CAPITOL

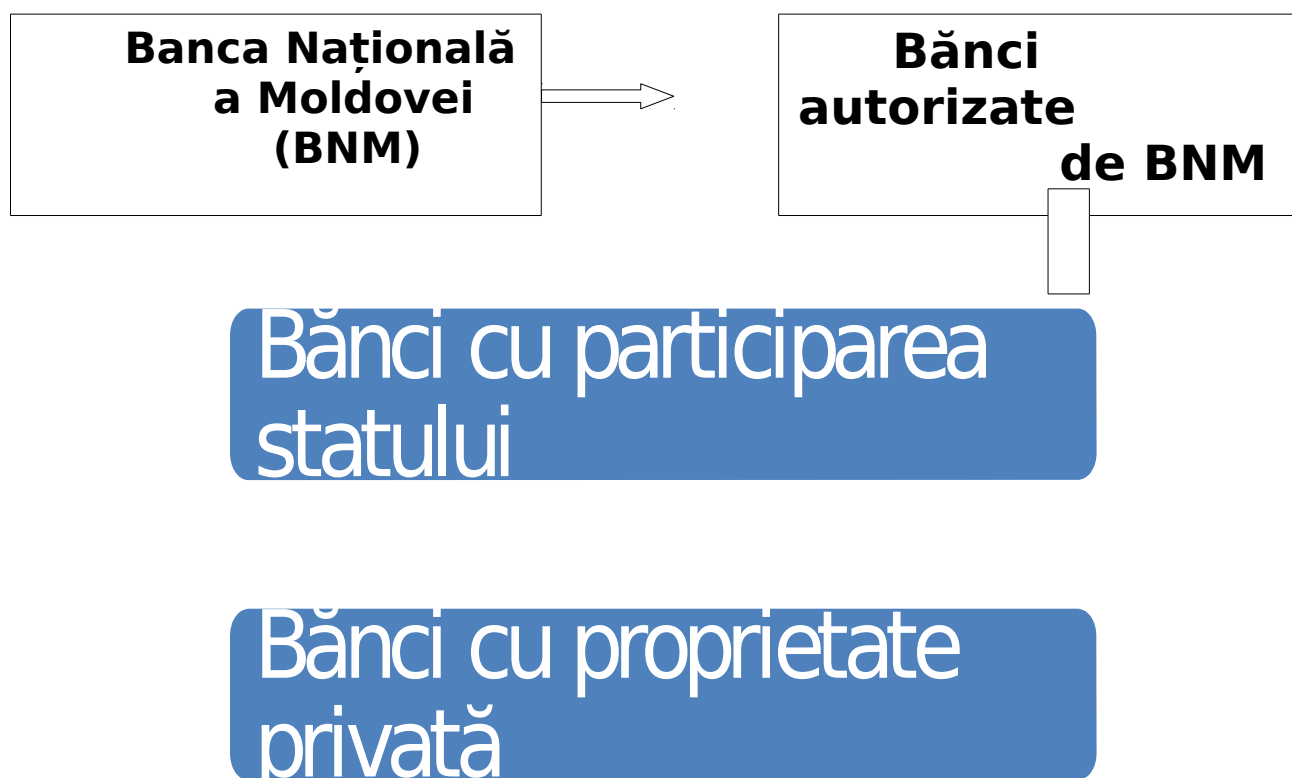
PARTICULARITĂȚILE SISTEMULUI BANCAR ÎN
REPUBLICA MOLDOVA

Anexe

Tabel 1. Structura sistemului bancar al RM

Nivelul I

Nivelul II

PARTICULARITĂȚILE SISTEMULUI BANCAR ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Bănci cu proprietate
străină

Sucursalele băncilor
străine

Reprezentanța băncii
străine

**Tabel 2 Active valutare bilanțiere ale băncilor
licențiate din Republica Moldova (echivalentul în
milioane dolari SUA) în anul 2013**

	Sold la 31.12 .2012	Pondere %	Sold la 31.12.2 013	Pondere %	Modificarea față de 31.12.2012, %
Credite acordate	1240. 2	63.0	1308.9	50.2	5.5
Disponibilit ăți În valută străină	392.9	20.0	846.5	32.4	2.2 ori
Rezerve obligatorii În valută străină	189.4	9.6	206.4	7.9	9.0
Alte active În valută	43.6	2.2	154.0	5.9	3.5 ori

PARTICULARITĂȚILE SISTEMULUI BANCAR ÎN
REPUBLICA MOLDOVA

străină					
Active atașate la cursul valutei străine	103.1	5.2	94.4	3.6	-8,4
Total active valutare bilanțiere	1969.2	100.0	2610.2	100.0	32.6

PARTICULARITĂȚILE SISTEMULUI BANCAR ÎN
REPUBLICA MOLDOVA